

KORRESPONDENT

ROLNICZY • HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

WYCHODZI JAKO PISMO DODATKOWE BEZPŁATNE PRZY „GAZECIE WARSZAWSKIEJ.”

Za ogłoszenia do „Korrespondenta“ pobiera się za pierwszy raz po kop. 10, za następne po kop. 9.

Program

Wystawy Krajowej Rolniczo-Przemysłowej i maszynopomocniczych dla rolnictwa i przemysłu, oraz wystawy sztuki polskiej w Krakowie mającej się odbyć w czasie od 1-go do ostatniego września 1887 r.

Komitet wystawy złożony z zastępców Wydziału krajowego, obu krajowych Towarzystw rolniczych w Krakowie i we Lwowie, Rad miasta Krakowa i Lwowa, Izby handlowych i przemysłowych w Krakowie, we Lwowie i w Brodach, komisji krajowej dla spraw przemysłu domowego i rękodzielniczego, Towarzystw technicznych w Krakowie i we Lwowie, Towarzystw lekarskich, muzeów przemysłowych w Krakowie i we Lwowie, muzeum narodowego w Krakowie, krajowego Towarzystwa kupców i przemysłowców we Lwowie, Towarzystwa naftowego, Towarzystwa dla podniesienia chowu koni, Towarzystwa przemysłowego we Lwowie, Izby rękodzielniczej we Lwowie, zjednoczonego Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych w Krakowie, Stowarzyszeń przemysłowych w Krakowie, reprezentantów prasy krajowej, oraz wielu osób wpływowych, które współdziałają swój przyrzekły, zaprasza niniejszym gospodarzy, fabrykantów, przemysłowców i artystów do wzięcia jak najliczniejszego udziału w wystawie.

Celem tej wystawy jest przedstawienie rzeczywistego stanu krajowej produkcji rolniczej i przemysłowej, oraz rozwoju sztuk, tudzież danie sposobności do wyprowadzenia wniosków, o ile uzyskane rezultaty odpowiadają krajowym siłom produkcyjnym.

Wystawa obejmować będzie pięć działów, mianowicie:

1) Krajowe plody rolnicze, inwentarze, plody zwierzęce większych i mniejszych posiadłości, oraz wyroby przemysłu rolniczego większych gospodarstw. 2) Krajowe wyroby przemysłu fabrycznego i rękodzielniczego, tudzież dział nauki. 3) Wyroby przemysłu domowego, gospodarstw włościańskich i małomiasteczkowych. 4) Maszyny i narzędzia rolnicze krajowe i zagraniczne, oraz maszyny przemysłowe producentów zagranicznych. 5) Dzieła sztuki polskiej, oraz zabytki starożytności.

Działy te rozpadają się na następujące grupy:

Dział pierwszy.

Krajowe plody rolnicze, inwentarze, plody zwierzęce większych i mniejszych posiadłości, oraz wyroby przemysłu rolniczego większych gospodarstw.

Grupa 1. Ziemiopłody. Zboża: pszenica, żyto, jęczmień, orkisz, owies, kukurydza, proso, hreczka. Rośliny strączkowe: groch, fasola, bob, bobik, wyka, soczewica, łubin. Rośliny olejne: rzepak, lnianko, len, konopie, mak, słonecznik. Rośliny pastewne: koniczyna, lucerna, esparcetta, seradella, sporek, sorgo, mohar, trawy różne i t. p. Rośliny okopowe: kartofla, buraki, marchew, rzepa, pasternak, bulwy i t. p. Rośliny przemysłowe: tytoń (liść), chmiel, malwa, anyż, kmin i t. p. Okazy nasion różnych roślin mało znanych, a na polecenie zasługujących. Sadownictwo i ogrodnictwo. Owady i zwierzęta ziemiopłodów szkodliwe.

Grupa 2. Inwentarz żywy. Konie: rolnicze, powozowe i

wierzchowe (stadne i użytkowe). Bydło rogate: mleczne, opasowe i robocze rasy krajowych i zagranicznych w kraju wychowane. Sprowadzone zaś z zagranicy znajdować się mogą na wystawie tylko w celu porównania z otrzymanym od nich przychowkiem. Woły robocze i opasowe. Owce: cienkowne, grubowne i opasowe. Okazy wełny w runach pranych i niepranych. Trzoda chlewna. Drób. Króliki.

Grupa 3. Wyroby przemysłu rolniczego i plody zwierzęce. Wyroby z nabiału i przyrządy używane do jego produkcji. Wyroby gorzelniane. Wyroby młynarskie młynów zwykłych. Pieczywo i konserwy domowe. Włókna lnu i konopi. Włosień, sierć, szczeć, pierze i t. p.

Grupa 4. Pszczelnictwo i jedwabnictwo. Ule próżne i z pszczołami, rasy pszczoł, przyrządy i narzędzia pszczelnicze, miód, wosk i wszelkie z nich przeroby. Kokony, jedwab surowy i urządzenia do jedwabnictwa.

Grupa 5. Rybołówstwo. Hodowla ryb; gospodarstwo stawowe, rybactwo rzeczne, sztuczny chów ryb łososiowatych, zwierzęta rybom szkodliwe i pożyteczne, przemysł rybny i przyrządy do rybołówstwa, akwaria, mappy, rysunki, modele i t. p.

Grupa 6. Budownictwo wiejskie, melioracje gospodarstw i rachunkowość. Opisy gospodarstw, plany organizacji gospodarstw, rachunkowość i kontrola gospodarstw rolnych, statystyka gospodarstw rolnych. Plany budowli gospodarskich i zakładów przemysłowo rolniczych, plany osuszeń i nawodnień, plany komasacji i t. d.

Grupa 7. Leśnictwo i przemysł leśny. Drzewo w stanie niewyrobnym: całkowite pnie, kłocę, przekroje. Drzewo wyrobione: maszty, bale, brusy, deski, łaty, plankiony i budulec wszelkiego rodzaju; sztachety, forniry, gonty, dranicie, klepki, deszczułki rezonansowe, łuby. Drobne wyroby z drzewa: listwy na stopy, pręciki na zapalki, wióry do robienia pudełek na zapalki i t. p. Wyroby przemysłu leśnego: węgiel drzewny, kora garbarska, obręcze, wici, faszyny i t. p. Wyroby suchej destylacji drzewa: wyskok drzewny, kwas octowy, kreozot, maź, dziegieć, smoła, żywice i terpentyna. Nasione leśne. Rośliny drzewne. Okazy chorób i nieprawidłowego rozwoju drzewa. Okazy owadów i innych zwierząt lasom szkodliwych lub pożytecznych. Plany gospodarcze, registratura leśna, modele i plany budowli leśnych. Narzędzia używane w leśnictwie.

Grupa 8. Łowiectwo. Przybory myśliwskie. Psy.

Grupa 9. Nawozy. Nawozy pojedyncze (jednostronne i złożone).

Dział drugi.

Krajowe wyroby przemysłu fabrycznego i rękodzielniczego, tudzież dział nauki.

Grupa 10. Górnictwo i hutnictwo. Węgla kopalne, koks, asfalt, łupki bitumiczne. Torf, olej skalny surowy i rektyfikowany, odpadki naftowe. Wosk ziemny i jego przetwory. Rudy i metale. Sól warzonka i kopalna. Sierka. Gips. Marmury. Wapienie. Cementy. Kaolin, glirka ogniotrwała, glina garncarska i t. p. Kwarcyt, kamień brukowy, płytowy i t. p. Naturalne krzemiany alkaliczne, kwarc, alunit. Kopalne sole potasowe i ich przetwory. Minerale używane na nawóz. Skamieniałości. Okazy mineralogiczne. Przekroje geologiczne. Modele maszyn i przyrządów używanych w górnictwie.

Grupa 11. Przemysł chemiczny. Kwasy, zasady i sole fa-

brykowane dla użytku przemysłowego; chemikalia używane do fotografii. Oleje, tłuszcze i ich przetwory, jako to: gliceryna, mydła i pokosty. Farby i lakiery. Olejki eteryczne, pachnidła i kosmetyki. Białko. Klej. Krocchmal (skrobia), dekstryna i cukier skrobiowy. Zapalki.

Grupa 12. Srodki pozywienia. Mąka i wyroby mączne, sól. Cukier, syrop i t. p. Spirytus, likwory, drożdże prasowane i t. p. Konserwy i ekstrakty: mięsne i jarzynne, bulion w tabliczkach, mleko zgrzeszczone, kiszki grochowe. Wyroby cukiernicze, pierniki, surrogaty kawy i t. p. (d. e. n.)

Powiększenie dochodów rolniczych przez ogrodnictwo.

Częściami ogrodnictwa, któremi dochody naszych gospodarstw rolnych małych i wielkich powiększone być mogą są: 1) hodowla wierzby koszowej; 2) leszczyny; 3) krzewów i drzew owocowych na nieużytkach; 4) roślin warzywnych w powiększonym rozmiarze; 5) nasion do siewu, czyli rozplodowych. Do wyjątków należą gospodarstwa, któreby potrzebowały wszystkich tych pięciu części ogrodnictwa, ale jedna lub dwie z nich mogą być pomocne każdemu z małych i większych gospodarstw naszych.

I. Wierzba zdalnych latoroślami swemi na plecionki jest kilka gatunków. Żaden nie rośnie dobrze na gruntach wyjątkowych, jak na moczarach torfiastych, na wydmiu piaszczystej, lub ile bardzo spojnym, zresztą żaden gatunek wierzby koszowej nie jest bardzo wymagający. Była rola była dobrze uprawiona i najmniej co trzy lata nawożona, udaje się każdy jej gatunek i daje co dwa lata 20 do 40 centnarów latorośli pozbawionych kory i wysuszonych. Centnar latorośli wierzbowych, zdalnych na kosze kosztuje od trzech do sześciu rubli, zależnie od jakości towaru. Najwłaściwszymi dla tej hodowli są zręby lasu, niezagajone na nowo i przedstawiające nieuprawione pastwisko. Pole takie trzeba na cztery części podzielić i w pierwszym roku jedną część przez regulówkę dobrze uprawić. Do zaroszenia jej wierzba trzeba użyć latorośli z uprawianych, a nie z dzikich wierzby koszowych. W drugim roku ma się już latorośle własnego chowu do zaroszenia drugiej części sadu wierzbowego. W następnych dwóch latach zarosła się tak samo trzecią i czwartą część sadu wierzbowego, lecz nawóz jest konieczny po pierwszym zbiorze prętów dwuletnich.

Liczba żyłtek w różnym stopniu szkodliwych wierzbie koszowej przechodzi 300 gatunków. Prócz tych szkodzą jej chwasty. Staranne pielienie sadu wierzbowego jest niezbędne do dobrego urodzaju prętów. Zebrane pręty muszą być rozgatunkowane na przednie, mierne i braki; pierwsze dwa gatunki starannie kory pozbawione. Ta ostatnia ma niską cenę, ale bywa chętnie kupowana przez farbierzy i do fabryk wyciągających z niej salicynę.

Dochód z sadu wierzbowego zależy wiele od umiejętnego obchodzenia się z nim, i specjalnej znojmności tej części ogrodnictwa. Dla tego jedni właściciele sadów osiągają z morga tej hodowli zyski większe niż z morga roślin okopowych lub zboża, kiedy inni zniechęcają się ponoszonymi stratami. Nadprodukcja tego towaru prędko nie nastąpi, bo na paki i paczki z cienkich desek i na pudła lipowe brakuje materiału coraz więcej i kosze są poręczniejsze niż pudła i paki. Ameryka, zamiast dostarczać Europie prętów koszowych, sprowadza je z Europy; wyrabiane z niej kosze są jeszcze dalekie od doskonałości. Koszykarstwo daje zarobek rolnikom, rękodzielnikom pospolitym i artystycznym, tudzież kupiectwu, jest zatem nowością wielostronnie pożyteczną dla młodzieży, osób starszych, dla kobiet i mężczyzn.

II. Leszczyna nie ustępuje wierzbie koszowej pod względem darzenia się na różnej ziemi, byle nie nadto jednostronnej. Zależą jej jest, że się udaje w położeniu mniej zacisznym i nie szkodzą jej ostre wiatry i wielkie śniegi. Hodowana dla orzechów powinna być wolna od późniejszych pędów, wyrastających od korzenia i od gałązek długich, a gładkich. Odpadki te są podrzędnym materiałem koszowym. Cennym płodem leszczyny są jej orzechy; dla tego trzeba sadzić wyłącznie przednie odmiany. Orzechy laskowe tak w piasku przechowane, aby do stycznia nie zaschły, nie pleśniały i nie straciły swój świeżości, są

prysmakiem, o wiele pokupniejszym niż tej samej odmiany orzechy suszone. Jedną część zbioru wypada przechować w piasku w piwnicy do stycznia, a drugą o wiele większą wysuszyć i mieć na sprzedaż w czasie, kiedy już nie ma świeżych orzechów laskowych. Dobrze prowadzona hodowla dobrej leszczyny jest bardzo wdzięczna. Sad leszczynowy naokoło wierzbowego jest ochroną ostatniego. Ptaki owadożerne gnieżdżą się chętnie na starszej i wyższej leszczynie, bo zbieranie orzechów przypada w czasie, kiedy ptakom gniazda już są niepotrzebne i młode równo z rodzicami latają. Ludzie szkodnicy, bydło i świni mają mniej skłonności do uszkodzenia leszczyny niż wierzbowi. Złodzieje kradną orzechy tylko w jesieni, a wierzby, choćby na miotły i na paszę dla bydła, kóz i owiec w każdym czasie. Komu chodzi o zaoszczędzenie na zimę kuropatw i zajęcy, ten może sadami leszczynowymi i wierzbowymi tym zwierzętom dobrej ochrony dostarczyć. Leszczyna hodowana dla orzechów nie może być gestwiną, utrudniającą dla kuropatw wlatywanie i wylatywanie z niej. Zajęcy nie objadają kory wierzby ani leszczyny. Żywopłot sposobu Szenia wychowany z leszczyny, powinien mieć wielkie otwory w swych kratkach, jeżeli ma zarazem orzechów dostarczać i nie może być strzyżony, ale mimo to będzie płotem i ochroną od szkodników. (d. e. n.)

Rozprzestrzenianie się filoksery.

W ostatnim numerze *Ogrodnika Polskiego*, pisma załączającego ze wszech miar na poparcie ogółu znajdujemy następującą artykuł pióra p. Józefa Kaczyńskiego:

Bez zaprzeczenia, do najstraszniejszych wrogów roślin, należy filoksery, jak wiadomo niebezpieczny sposób wicie. Pomimo wszelkich środków ochronnych i nagród pieniężnych, zajmuje ona coraz większe przestrzenie, przyczynając się z kraju do kraju, często niewiadomo nawet jakim sposobem. Zapewne w wielu razach przedostaje się w opakowaniu, w przesyłce roślin; chociaż nawet i przy wysyłce innych przedmiotów, niemających żadnego związku z ogrodnictwem, po prostu słoma służąca do opakowania, a wzięta z okolic zakażonych wystarcza, by filoksery przedostała się w bardzo dalekie strony.

Kraj nasz na szczęście wolnym jest dotychczas od tej klęski, uważamy jednak za obowiązek polecać od czasu do czasu wiadomości o postępie tego fatalnego szkodnika.

Podług źródeł urzędowych, dotyczących niszczenia filoksery w roku 1885 na 1886, smutny ten obraz w samych prowincjach Nadreńskich, tak się przedstawia: Sprawozdanie obejmuje powierzchnię ziemi zawartą na lewym brzegu Renu od Andernach do Bonn, a na prawym od Neuwild do Oberkassel. Na lewym brzegu Renu odkryto nowych siedlisk filoksery 36, a na prawym 52. Pierwsze z nich zajmują 15,883 metrów kwadr., zaś na prawym 82,455 metrów kwadr.; w ogóle w roku 1885 przeznaczone w Prussii 9 $\frac{3}{4}$ hektarów (141,000 metrów kwadr.) winnic na zniszczenie.

Bardzo często, pomimo nadzwyczaj starannych poszukiwań, filoksery pozostaje niepostrzeżoną; dopiero po skutkach obecności jej staje się widoczna. Podobny fakt zdarzył się w Ahrthal, gdzie po zbadaniu pięciu wino-osi, uznano je za niezakażone, tymczasem filoksery na nich się pokazała. Widocznie wige przy pierwszym badaniu, nie spostrzeżono jej, pomimo jej niewątpliwiej obecności. Często też stwierdzano i ten fakt, że filoksery objawia się na winoroślach tuż przy drogach posadzonych, a w szczególności w miejscach, w których rozpoczyna się praca w winnicy. Z powyższego wynioskowano, że filoksery była tu najwidoczniej zawleczoną przez robotników, a w szczególności przez ich obuwie i narzędzia. Coraz liczniej odkrywano nowe siedliska filoksery na prawym brzegu Renu, napełniają troską wszystkich. W Bonn znaleziono siedm krzaków zakażonych, a prawdopodobnie przedostała się tam filoksery z sąsiedniego ogrodu, w którym znaleziono ją jeszcze w 1882 r.

Koszta niszczenia filoksery corocznie w Prussii zwiększają się. I tak: wydano w r. 1878/79 marek 20,251; w 1879,80 m. 10,079; w r. 1880/81 m. 10,751; w r. 1881/82 m. 123,647 (tak dużo w skutek odkrycia filoksery w Ahrthal); w r. 1882/83 m. 32,926; w r. 1883/84 marek 38,302; w roku 1884/85 m. 287,282 (z powodu znacznych odkryć w okolicach Linzu); nareszcie w r. 1885/86 m. 310,000.

W Alzacji i Lotaryngii odkryto jedno gniazdo w Plantières pod Metz; powstało ono w sąsiedztwie miejscu, w którym znaleziono filokserę w 1877 r. Powierzchnia nowo zakażona wynosiła 635 metr. kwadr., z powodu jednak pewnych warunków miejscowych, zniszczono winnic 7615 met. kw.

Smutna ta statystyka jest prawdziwie przerażającą odnośnie do Francji, tego głównego kraju winnic. I tak: nowo powstałego wroga odkryto w 11-u obwodach, w ogóle po koniec 1884 r.; zajął on 53 departamenty, niszcząc przeszło 429,000 hektarów winnic, a ponieważ przed ukazaniem się tamże filoksery, winnice zajmowały 2 435,829 hektarów, po koniec przeto 1884 r. zmniejszyły się one do 2 056,713 hektarów. Jeżeli do tego dodamy winnice dawniej zniszczone i na nowo zasadzone, to w przybliżeniu wypada, że zniszczono dotąd przeszło 1,000,000 hektarów winnic. Zakażonych, lecz jeszcze niezniszczonych winnic przybyło w 1884 roku 22 000 hekt., tak, że do końca roku wzmiankowanego ogólna ilość winnic istniejących lecz zakażonych, doszła do 664,511 hekt.

Powyżej wymienione straty, głównie odnoszą się do departamentów, w których od pary lat zaczęto sadzić winorośl amerykańską, na którą znów rzuciła się filoksera, prawdopodobnie z niezupełnego jej wyniszczenia poprzednio, tak, że ziemia wciąż nią była zakażona. Uprawa winorośli amerykańskiej coraz się rozszerza, tak, że gdy w roku 1883 posadzono jej 23,012 hekt., w 1884 roku bez mała dwa razy tyle, to jest 52,777 hekt.

Wiadomo, że rząd francuzki za wynalezienie środka radykalnie filokserę niszczącego, wyznaczył 300,000 fr. nagrody; do dziś dnia summa ta oczekuje wynalazcy napróżno. W roku 1884 wydano we Francji na zniszczenie filoksery 1,248,688 fr. Według sprawozdań francuzkich wyprodukowała Francja w 1884 roku 35,000,000 hekt. (1 hl. = 100 lit., 1 litr = 1 kwarciar) wina; gdy przed 10 laty, to jest w 1874 r. wyprodukowano 63,146,000 hektol., a w r. 1875 aż 83 836,000 hl. Przywóz wina do Francji wynosił w 1874 roku 681,000 hl., w r. 1875 tylko 292 000 hl., przeciwnie w r. 1884 zwiększył się do 811,800 hl.; tymczasem wywieziono w 1874 roku 3 200,000 hl., a w r. 1884 tylko 2,470 000 hl.

Podług tych samych sprawozdań francuzkich, produkcja wina w innych krajach tak się przedstawia. W r. 1884 w Algierze 1 000,000 hektolitrów, we Włoszech 27,500,000 hl., w Hiszpanii 22,000 000 hl., w Austro-Węgrzech 8,500,000 hl., w Portugalii 4 000 000 hl., w Rosyji 3 500,000 hektol., w Szwajcaryi 130,000 hl., w Stawach Zjednoczonych 1,000,000 hl.; Niemcy w tym sprawozdaniu opuszczono.

W Algierze filoksera znajduje się, zaś w Portugalii szybko się rozprzestrzeniła w stronach północnych; w Szwajcaryi w r. 1884 tylko w kantonach fryburskim i genewskim odkryto nowe siedlisko; powstała ona przy dawniej istniejących i zniszczonych.

W latach 1883/4 uznano we Włoszech 643 hektary winnic, jako zakażone, do czego jeszcze trzeba dodać tak zwany pas zabezpieczający, wynoszący 342 hektarów; zniszczono tam dotąd 363 hekt., zaś na 622 hekt. walki z filokserą zaniechano. W licznych wielkich obwodach w Sycylii, Sardynii i Kalabrii, w roku 1884 przestano walczyć z filokserą, a tylko ograniczono się do starannej pielęgnacji i badań winnic po za pasem zabezpieczającym leżących.

Wielu właścicieli w prowincyi Messyny, których winnice zniszczono, nie zasadzili powtórnie winorośli, lecz zwrócili się do uprawy warzyw i truskawek.

W Niższej Austrii w r. 1884 znaleziono 1150 winnic zakażonych, o powierzchni ogólnej 343 hektarów. W Styrii filoksera szybko się rozpowszechniła; w Krainie w 1884 roku na 227 hekt. znaleziono 49 zakażonych 152 siedliskami; prócz tego w innych miejscowościach znaleziono jeszcze 18 siedlisk. W Istrii w tymże roku 1884 znaleziono 12,9 hekt. zakażonych, także ogólna powierzchnia winnic zajętych przez filokserę wynosiła w 1884 r. 587 hekt. W Węgrzech istnieje 425,314 hekt. winnic, do końca 1884 r. uznano 10 000 hekt. za zakażone.

W Serbii filoksera zajęła 150 hekt., a w Rumunii znacznie się ona rozprzestrzeniła. Od 1-go kwietnia 1885 r. wzbroniono także przywozu żywych reślic, a także i ususzonych, z wyjątkiem siól aptecznych.

W Turcyi na jej brzegu azyatyckim, o 1/2 godziny drogi od Konstantynopola, zauważono filokserę w miejscowościach Heidar-Pascha i Isnut; w Grecyi dotąd filoksera nie pojawiła się jeszcze. Od 5-go czerwca 1885 r. wzbroniony także jest przywóz roślin z Ameryki, Australii, Afryki, z brzegów Azji Mniejszej i z całej Europy, z wyjątkiem Hollandyi, Belgii, Danii i Szwajcaryi. W Rosyji odkryto nowe siedlisko filoksery, w Krymie w latach 1882/83, zaś od roku 1884 nie zarządzono tam nowych poszukiwań. W północnym Kaukazie w obwodzie Kubańskim

stwierdzono w 1883 r. obecność filoksery, zaś w r. 1884 na nowo w Stawropolu, Tyflisie i Baku. Na niszczenie tego szkodnika w ośmiu zakażonych miejscowościach wydano w Rosyji 374,108 rb.

Po uważnem przeczytaniu powyższego sprawozdania, pomimo wolnie zdumiewamy się, ile szkód przyniesie ów straszny szkodnik i jakie wychodzą summy na jego niszczenie. Przyjdzie zapewne czas, że uczeni wynajdą stanowcze środki zaradcze, albo, jak się to często zdarza w naturze, filoksera po przejściu swego najwyższego peryodu życia i energii rozwijania się, przestanie być niebezpieczną, lecz do tego czasu zniszczy ona bardzo i bardzo wiele winnic, przywodząc tysiące ludzi z dobrobytu do nędzy.

Ceny w Warszawie ze źródła urzędowego

za czas od dnia 22 grudnia (3 stycznia) do d. 1 (13) stycznia 1887.

	Cena średnia		Cena średnia
Pszonica za czetw. 9 ¹⁶ / ₄₀		Świeże łojowe funt kop.	17
pud. bez worków i opakowania	11.50	" woskowe " "	75
Zyto za czetwierć 9-p.	8.00	" stearyn. " "	24
Owies za czetw. 5 p. 20 f.	5.05	Drzewo twar. sąż. kub. rub.	17
Jęczmień za czetw. 8 p.	7.00	" opał. sosn. za sąż.	
Gryka za czetw. 5 p.	6.80	kub. zawier. 182 ¹ / ₂	
Groch polny za czetw. 6		ang. stóp kub. rub.	15.90
pudów 20 funt.	11.50	Wół najlepszy szt. rub.	107.00
Kasza pszenna za czetw.		Wół średni " "	88.00
8 pud. wagi	20.00	Wół lichej " "	68.00
" perłowa " "	20.00	Krowa " "	54.00
" grycz. drob. " "	22.00	Cieleg " "	8.00
" " zwyocz. " "	15.00	Wieprz dobry " "	46.00
" jęczmienna " "	13.00	" średni " "	28.00
" jaglana " "	12.00	" lichej " "	18.00
" owsiana " "	14.00	Ślód jęczmien. czetw. "	8.50
Mąka żytnia razowa za		Piwo zwyocz. wiadro kop.	50
czetw. 7 pud. 10 funt.	9.50	" bawarskie " rub.	1.00
Mąka żytnia pyłowa pud	1.50	Olej lniany " " "	5.40
" pszenna zwyocz. "	2.30	" konopny " "	6.50
" " krapcz. "	2.60	" rzepakowy " "	5.00
" gryczana "	1.10	" " dyst. " "	6.00
" ziemiaczana "	2.00	Wosk " " " " "	55
Otręby żytnie pud kop.	65	Mydło zwyoczajne " "	10 ¹ / ₂
" pszenne " "	60	Mydło szare " "	9
Chleb żytni funt "	2 ¹ / ₂	Płótno konopne arsz. "	20
" sytny " "	3 ³ / ₄	Płótno lniane " "	25
" pszenay " "	7	Len " " " " "	8.00
" lepszy " "	8	Konopie " "	6.00
Mięso wołowe pud "	4.20	Wełna dobra " "	—
Śłonina świeża funt "	16	Wełna niższego gatunku "	—
Śłonina solona pud rub.	6	Skóra wołowa sztuka	5.25
Sadło topione funt kop.	24	Skóra końska " "	12.00
Cielegciny " "	14	Skóra cielęca " "	1.40
Wieprzowiny " "	13	Skóra barania " "	1.25
Baraniny " "	14	Żelazo kute " " "	2.10
Sadło wieprzowe pud rub.	6.00	Żelazo walcowane " "	1.90
Śledzie zwyoczajne setka "	2.50	Stal krajowa " "	4.00
Słoma " " " " "	40	Stal angielska " "	10.00
Siano " " " " "	55	Ołów " "	3.75
Sól " " " " "	80	Miedz żółta " "	8.00
Pieprz " " " " "	45 ¹ / ₂	Miedz czerwona " "	13.00
Octu zwyocz. kwarta kop.	5	Węgiel kam. kraj. czetw.	1.45
" " " " " "	9	Węgiel angielski " "	1.65
Octet piwny wiadro "	80	Koks z fabryki gazu z do-	
Octet winny " " "	1.40	stawą pud kop.	16 ¹ / ₂
Spirytus czysty " "	11.50	Nafta kaukazka wiadro	65
Spirytus 78 pr. " "	8.15	Nafta amerykańska " "	—
Okowita 40 pr. " "	4.82	Płacono za dzień roboty	
Wódka 10 pr. " "	8.15	" " " " " " "	5
" 6 pr. szum. " "	5.00	Wyrobnikowi z koniem rubli	2
Siemie lniane funt kop.	5	Wyrobnikowi z 2 końmi "	3.50
Siemie konopne " "	4		
Chmiel krajowy pud rub.	19.00		

Ostatnie ceny targowe

na stacji Praga (Warszawa) Dr. Żel. Teresp. (d. 15 stycznia r. b.)

	całemi wagonami.		kop. za korzec	
	od	do	od	do
Pszenica zwyklowo				
wyborowa	124	128	7.50	7.75
średnia	114	122	6.90	7.40
ordynarna	104	109	6.30	6.60
Zyto zniżkowo				
wyborowe	84	85	4.87½	4.95
średnie	76	82	4.42½	4.75
ordynarne	72	74	4.17½	4.3
Jęczmień silnie	74	89	3.75	4.50
Owies zniżkowo				
wyborowy	80	83	2.85	2.95
średni	72	77	2.55	2.72½
ordynarny	67	70	2.37½	2.50
Groch bez pokupu	64	90	4.20	5.90
Gryka silnie	76	83	3.85	4.20
Kasza jaglana słabo	88	110		

Przebieg targów ubiegłego tygodnia był dobrze usposobiony dla pszenicy, której ceny znowu zyskały zwykłą, dochodzącą zdaje się już do najwyższego kresu, tém bardziej, że ceny tego artykułu na zagranicznych rynkach uległy pokaźnemu spadkowi.

Zyto było słabo traktowane, z powodu nadmiaru dowozu z Cesarstwa, liweranci, jako też miejscowe młyny, posiadające chwilowo dostateczne już zapasy, starali się bardziej ceny obniżyć. Z dniem wczorajszym dopiero, dzięki spekulacyjnym zakupom, uskuteczniłom przez paru eksporterów, ceny, szczególnie rosyjskiego zyto, ponownie i dosyć znacznie wzmocniły się.

Dla owsa panowało usposobienie zniżkowe, jednakowoż artykułem tym, lecz wyłącznie prawie rosyjskim w średnich gatunkach, przeprowadzono znaczne transakcje na potrzeby tutejszych magazynów wojskowych.

Jęczmień i grykę kupowano chętniej po wyższych cenach. Groch i kasza jaglana ciągle jeszcze w zaniedbanii.

Dowozy z Cesarstwa w ciągu całego tygodnia były i są dotąd bezustannie bardzo duże, z Królestwa zaś małe.

E. Wojewódzki et Comp. Marszałkowska 116.

Sprawozdanie tygodniowe.

Bank Kredytowy Donimirski, Kalkstein, Łyskowski i Sp. w Toruniu.

Toruń dnia 12 stycznia 1887 r.

Powietrze mieliśmy w ubiegłym tygodniu zmienne, to odwilż, to znowu przymrozki.

Targi zbożowe lubo stale mocne nie utrzymały w zupełności zwykłej dotychczasowej.

W Nowym-Yorku podniosły się ceny pszenicy w pierwszych dniach minionego tygodnia, później się obniżyły, a w ostatnich dniach znowu się poprawiły, tak, że ostatnie notowanie jeszcze jest wyższe od przeszłotygodniowego. Zapotrzebowanie Anglii zawsze jest bardzo wielkie i ono to tak korzystnie na ceny oddziaływa. Zapasy ciągle rosną i wynoszą obecnie 62,730,000 buzi pszenicy i 13,783,000 kukurydzy.

Na targach angielskich interes był bardzo ożywiony, a ceny pszenicy podniosły się o ½ — 1 szyl. na kwarterze. Zapasy na wszystkich znaczniejszych placach o wiele są mniejsze, i tak Londyn ma na składach obecnie 310 000 kwarterów, kiedy przed rokiem 625,000 posiadał, Liwepol 358,000, przed rokiem 745,000, i w tym stosunku mniej wycięły wszystkie inne porty.

Z Francji donoszą wprawdzie o targach mocnych, ceny jednakże żadnej nie uległy zmianie.

W Belgii płacono ceny zeszlotygodniowe przy dobrej chęci do kupna.

W Hollandyi interes ożywiony, ceny podniosły się w pierwszych dniach blisko o 5 flor., w ostatnich znowu nieomal o tyle się obniżyły.

Na placu naszym podniosły się ceny pszenicy wyborowej o 2 marki, podobnie mniej poszukiwane, pozostały bez zmiany. Ceny innego zboża również pozostały te same.

Płacono za 1000 kilogramów			
Pszenica transito	120—133 fun.	130—145	Mr.
krajowa pstra	120—128	145—148	"
krajowa	126—131	148—152	"
krajowa jasna	120—126	148—152	"
krajowa wybor.	128—133	152—154	"
Zyto transito	120—128	88—94	"
krajowe	115—124	114—116	"
" "	126—128	116—118	"
Jęczmień rosyjski		80—115	"
" krajowy		95—130	"
Owies rosyjski		80—100	"
" krajowy		100—115	"
Groch na paszę		116—120	"
" kuchenny		125—140	"
" Victoria		145—175	"
Rzepak transito		160—170	"
Rzepak grubo ziarnisty świeży suchy		185—200	"
Rzepak świeży suchy		175—190	"
Zubin niebieski		70—75	"
" żółty		70—78	"
Wyka czarna		90—105	"
Kuch rzepakowy		5,20—5,50	"
Kuch lniany		5,50—6,40	"
Otręby pszenne		3,40—3,60	"
Otręby żytnie		3,50—3,70	"
Koniczyna czerwona		25—40	"
" biała		30—60	"
Tymotka		22—27	"

za 50 kilogr.

W Hamburgu ceny okowity nie uległy żadnej zmianie, a obroty nie wielkie. Płacono:

loco bez beczki marek	21 ½	kop.	34
w beczk. kontrak. loco	26 ¼		55
na styczeń	26		54
na styczeń-luty	26		54
na luty-marzec	25 ¾		53
na kwiecień-maj	25 ½		52
na czerwiec-lipiec	26		54
na lipiec-sierpień	26 ½		56

co odpowiada franko Aleksandrowo po potrąceniu wszelkich kosztów i warstwi beczki za wiadro 80° przy kursie 200.

Dzisiejsze kursa berlińskie.

Rosyjskie banknoty	189,60	Mrk.
Pszenica kwiecień-maj	166,75	"
maj-czerwiec	168,75	"
New-York	93 ¼	"
Zyto loco	131,00	"
kwiecień-maj	133,50	"
maj-czerwiec	133,75	"
czerwiec-lipiec	134,50	"
Olęj rzepakowy kwiecień-maj	46,50	"
maj-czerwiec	46,70	"
Okowita loco	37,50	"
kwiecień-maj	38,70	"
czerwiec-lipiec	39,80	"